

RAMMEAFTALE om strategisk partnerskab

Udkast af 15. august 2018

Indhold

1.	DEFINITIONER	4
2.	Parterne	7
3.	Samarbejdsform og fælles mål.....	8
4.	Aftalegrundlaget	9
5.	Aftaleperioden	10
6.	Aftalens genstand	11
7.	Organisering.....	11
8.	Medarbejdere	14
9.	Parternes konkrete ydelser/arbejdsopgaver	14
10.	Commissioning	16
11.	Aftaletrin	17
12.	Projektøkonomi.....	18
13.	Åbne bøger.....	24
14.	Økonomi- og risikostyring	25
15.	Optimering.....	25
16.	Projektændringer	26
17.	Omprojektering.....	27
18.	Forsinkelse	27
19.	Sikkerhed og sundhed	28
20.	GDPR og fortrolighed	28
21.	Opstart og vedligeholdelse af Partnerskabet	28
22.	Generelt om lovgivning	30
23.	IKT	30
24.	CSR, arbejdsklausul og praktikanter	30
25.	Ansvar	30
26.	Misligholdelse og ophør	31
27.	Pålagt ophør.....	32
28.	Rettigheder til projektmateriale.....	32
29.	Forsikring.....	32

30.	Sikkerhedsstillelse	33
31.	Konkurs	33
32.	Tvister.....	33
33.	KONFLIKTFORUM	34
34.	Mediation.....	34
35.	Opmand	35
36.	Voldgift.....	36
37.	Bilag.....	37

RAMMEAFTALE OM STRATEGISK PARTNERSKAB

Vedrørende portefølje for fsb

fsb
Rådhuspladsen 59
1550 København V
CVR nr. 10355117
(herefter benævnt "fsb")

og

[]
[Adresse]
[Post nr. By]
[CVR nr. Xxx]
[herefter benævnt "DSP"]

herefter hver for sig benævnt "Part" og i fællesskab benævnt "Parterne" har efter gennemførelse af EU-udbud efter udbudsloven, jf. udbudsbekendtgørelsen offentliggjort i TED [], indgået et Partnerskab, som skal danne grundlag for et længerevarende tillidsbaseret samarbejde om planlægning, projektering og udførelse af en portefølje af Projekter.

Denne rammeaftale danner rammerne og regulerer vilkårene for samarbejdet mellem Parterne, som involverer planlægning, projektering og gennemførelse af Projekterne, jf. nærmere under pkt. 6.

Det er Parternes fælles målsætning, at Partnerskabet skal sikre optimal udnyttelse af Parternes ressourcer og kompetencer med henblik på at udføre Projekter, der svarer til eller overgår de krav til kvalitet, tid og økonomi, som fastsættes for det konkrete Projekt, og hvor udvikling og innovation indgår som kvalitative elementer i såvel de konkrete Projekter som for Partnerskabet som helhed.

Partnerskabet indgås som en rammeaftale af fire års varighed, idet fsb dog har mulighed for at forlænge rammeaftalen med yderligere to år ved skriftlig meddelelse herom til DSP inden udløbet af tre år efter begge Parterers underskrift af rammeaftalen. De konkrete Projekter kan igangsættes ved underskrift på en aftaleseddel indtil rammeaftalens ordinære udløb med den konsekvens, at Parterne forpligtelser i henhold til rammeaftalen vil være gældende for de pågældende Projekter også efter rammeaftalens udløb.

1. DEFINITIONER

- a. Ved **Aftalen** forstås denne rammeaftale med tilhørende bilag som anført i bilagsfortegnelsen og eventuelle senere allonger.
- b. Ved **Aftaleperioden** forstås Aftalens varighed fra ikrafttræden til ophør.
- c. Ved **Aftaleseddel** forstås en projektspecifik aftale, jf. pkt. 11 og **bilagene 14-16**, som Parterne indgår på hvert af Aftaletrinene 1-3 for hvert enkelt Projekt, og som baserer sig på Projektspecifikationen. Aftalesedlerne for de respektive Aftaletrin benævnes hhv. Aftaleseddel for Aftaletrin 1, Aftaleseddel for Aftaletrin 2, og Aftaleseddel for Aftaletrin 3.
- d. Ved **Aftaletrin** forstås den inddeling af samarbejdets faser, der fremgår af pkt. 11.
- e. Ved **Basisorganisation** forstås den organisation, som DSP stiller til rådighed for det løbende samarbejde, for afklaring generelt og specifikt på Aftaletrin 0 vedrørende det konkrete Projekt, samt for deltagelse i Styregruppen og den Operationelle ledelse. Basisorganisationen skal omfatte de mest kompetente og erfarne repræsentanter fra entreprenør, arkitekt og ingeniør, hvis primære opgave er at sikre, at samarbejdet tilrettelægges, bemandes og gennemføres, så målsætningerne for Partnerskabet opfyldes.
- f. Ved **Beboerne** forstås de personer, som i sidste ende skal anvende byggeriet, og som DSP skal inddrage i det konkrete Projekt, således at Beboernes behov og ønsker så vidt muligt indgår i de overvejelser og beslutninger, der skal foretages undervejs i Projektet.
- g. Ved **Bygherre** forstås fsb på vegne af boligafdelingen.

- h. Ved **Entreprisenummen**, der er fastsat i Aftaleseddel for Aftaletrin 3, forstås en fast pris, der omfatter samtlige de udgifter, der skal afholdes til gennemførelse af Projektet omfattende ydelser på Aftaletrin 3, grupperet som (i) Håndværkerudgifter, (ii) Fælles byggepladsomkostninger og årstidsbestemte vinterforanstaltninger, (iii) Omkostnings- og Avancebeløbet, (iv) samt Intern teknisk rådgivning.
- i. Ved **Fælles byggepladsomkostninger og årstidsbestemte vinterforanstaltninger** forstås de efter pkt. 12.7 opgjorte udgifter.
- j. Ved **Forpligtende Underleverandører** forstås de underentreprenører, underleverandører og/eller underrådgivere til DSP, der i forbindelse med prækvalifikation har underskrevet støtteerklæring.
- k. Ved **Håndværkerudgifter** forstås de efter pkt. 12.6 opgjorte udgifter.
- l. Ved **Ikrafttrædelsestidspunktet** forstås det tidspunkt, hvor begge Parter har skrevet under på Aftalen.
- m. Ved **Intern teknisk rådgivning** forstås al rådgivning, der er nødvendig for at gennemføre Projektet, og som omfatter, men ikke er begrænset til hovedprojektering, fagtilsyn og projektopfølgning, samt samtlige ledelsesmæssige rådgivningsydelser, herunder byggeledelse, projekteringsledelse, IKT-ledelse samt AMK-P (Arbejds miljøkoordinator Projekteringsledelse) og AMK-B (Arbejds miljøkoordinator Byggeri) under Aftaletrin 3.
- n. Ved **Mediation** forstås tvistløsning, som gennemføres efter de principper, der er fastlagt af "Mediationsinstituttet", og som Parterne har forpligtet sig til at anvende.
- o. Ved **Modenhed** forstås den normative beskrivelse af en Parts erfarings- og uddannelsesmæssige forudsætninger for at indgå i et tillidsbaseret partnerskab.

- p. Ved **Omkostnings- og Avancebeløb** forstås et fast beløb i DKK, som beregnes i henhold til den tilbudte Omkostnings- og Avancesats af summen af henholdsvis Håndværkerudgifterne opgjort efter pkt. 12.6 og Fælles byggepladsomkostninger og årtidsbestemte vinterforanstaltninger opgjort efter pkt. 12.7 samt Intern teknisk rådgivning, jf. pkt. 12.8, og som skal dække styringsomkostninger, kapacitetsomkostninger, risiko, samt avance/fortjeneste, som nærmere beskrevet i pkt. 12.9.
- q. Ved **Omkostnings- og Avancesats** forstås det procentuelle tillæg i henhold til Tilbudslistens pkt. f, jf. Tilbuddet (**bilag 13**) som Omkostnings- og Avancebeløbet beregnes på baggrund af Omkostnings- og Avancesatsen skal dække styringsomkostninger, kapacitetsomkostninger, risiko og avance/fortjeneste, som nærmere beskrevet i pkt. 12.9.
- r. Ved den **Operationelle ledelse** forstås den organisatoriske enhed, som varetager den daglige ledelse af Partnerskabet. Den Operationelle ledelses opgaver er beskrevet i Aftalens pkt. 7.3.
- s. Ved **Optimering** forstås tiltag inden for alle fag og alle Aftaletrin, som bidrager til økonomiske og/eller kvalitative løsninger og resultater, der vil gavne Projektets, kommende Projekters eller Partnerskabets totalværdi mest muligt.
- t. Ved **Partnerskabet** forstås det samarbejde mellem Parterne, der er reguleret af Aftalen.
- u. Ved **Partnerskabsudvikler** forstås en af Parterne i enighed udpeget person, der bistår som proces- og kulturfacilitator i forbindelse med udviklingen af Partnerskabet, fastlæggelse af principperne for det organisatoriske samarbejde, samt vedligeholdelse og udvikling af Basisorganisationen.
- v. Ved **Projekt** forstås et konkret bygge- eller anlægsarbejde, som fsb i henhold til fsb's overordnede og interne organisering skal administrere og/eller udføre. Projektet omfatter principielt alle byggeriets faser, fra idé til mangelfhjælpning samt 1 og 5 års gennemgang, men udstrækningen kan variere fra Projekt til Projekt.
- w. Ved **Projektgruppe** forstås den eller de organisatoriske enhed(er), som nedsættes til de enkelte Projekter i Partnerskabet. Projektgruppens opgaver er beskrevet i Aftalens pkt. 7.4.

- x. Ved **Projektspecifikation** forstås enhver på et givent Aftaletrin specifikation af projektet, herunder eksempelvis målsætning, bemanning, organisering, økonomi, kvalitet, funktionalitet, tid og evaluering.
 - y. Ved **Styregruppe** forstås den organisatoriske enhed, som varetager den overordnede ledelse af Partnerskabet. Styregruppens opgaver er beskrevet i Aftalens afsnit 7.2.
 - z. Ved **Tilbuddet** forstås DSP's tilbud, jf. **bilag 13**.
 - æ. Ved **Vejrligsbestemte vinterforanstaltninger** forstås foranstaltninger omfattet af vinterbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 477 af 18. maj 2011) med tilhørende vejledning.
- 1.1 For byggeretlige definitioner og fagtermer henvises til ABR 89 med fsb's tilføjelser, fravigelser og præciseringer (**bilag 7**) samt ABT 93 med fsb's tilføjelser, fravigelser og præciseringer (**bilag 6**) eller hvad der måtte træde i stedet for disse dokumenter i det omfang, Parterne måtte have aftalt disses anvendelse, jf. pkt. 4.2.
2. **PARTERNE**
- 2.1 fsb's organisatoriske opbygning og de dele af fsb's organisation, der er omfattet af Aftalen, er beskrevet nærmere i **bilag 1**.
- 2.2 fsb kan vælge at lade forskellige aktører og rådgivere repræsentere sig eller yde rådgivning under Partnerskabet. DSP er i den forbindelse forpligtet til at samarbejde med de pågældende, som fsb måtte have udpeget.
- 2.3 DSP er et leveranceteam bestående af [xxx] med [xxx], [xxx] og [xxx], [xxx] og af [xxx], [xxx] som Forpligtende Underleverandører.
- 2.4 Som en afgørende forudsætning for varetagelse af opgaverne under Aftalen og særligt for at sikre det løbende samarbejde og projektoptimering har DSP etableret Basisorganisationen, der tilpasses efter behov, og som er nærmere beskrevet i Tilbuddet, jf. **bilag 13**.
- 2.5 I Partnerskabet skal DSP supplere fsb's organisation, ressourcer og kompetencer bedst muligt med henblik på udførelsen af de Projekter, som omfattes af Aftalen.

- 2.6 Begge Parter er forpligtet til at sikre, at viden til gavn for Partnerskabet løbende udveksles mellem DSP og fsb's organisation, og at begge Parter organisation besidder den fornødne kapacitet og Modenhed til at realisere Partnerskabet.
- 2.7 Begge Parter er forpligtet til under hele Aftalens løbetid at opretholde de tilbudte og forudsatte kompetencer, som er forudsætningen for et vellykket Partnerskab, hvor rettidig og relevant kommunikation samt ordholdenhed er afgørende.

3. SAMARBEJDSFORM OG FÆLLES MÅL

- 3.1 Aftalen er indgået med henblik på at sikre Beboerne billigere og bedre byggeri, der afleveres til aftalt tid, herunder
- At sikre størst mulig budgetsikkerhed ved brug af en gennemsigtig økonomimodel, inddragelse af relevante rådgiver- og entreprenørkompetencer i planlægningsarbejdet, øget brug af entreprenørens kalkulationer i de tidlige planlægningsfaser, samt at prioritere økonomisk fordelagtige løsninger.
 - At overføre viden om gode processer og løsninger mellem Projekterne ved at arbejde på tværs af Projekterne og fokusere indsatserne der, hvor behov og potentialer er størst.
 - At arbejde målrettet med etablering og vedligeholdelse af en tillidsbaseret samarbejdskultur, således at Projekternes ressourcer kan flyttes fra unødige proces- og transaktionsaktiviteter til aktiviteter, der skaber værdi for Projekterne.
 - At udvikle løsninger og processer, der imødekommer behovene hos alle involverede, især Beboerne.
 - At udvikle Projekter, hvor gentagelseeffekten udnyttes, samtidig med at Projekterne kan tilpasse sig den lokale kontekst og de stedspecifikke forhold.
 - At forbedre samarbejdet gennem løbende evaluering af Partnerskabet, det projektnære samarbejde og de konkrete Projekter.
 - At samarbejde om udvikling og vedligeholdelse af en økonomisk benchmarking-model, som mindst skal have en kvalitet, der svarer til det af DSP tilbudte.

- At alle Parter arbejder for, at det færdige byggeri overleveres til drift mangelfrit, og at driften løbende involveres i processen.
- At identificere og håndtere risici, der måtte være i de enkelte Projekter.
- At løse uenigheder hurtigt og på lavest mulige niveau om nødvendigt ved Mediation, således at bekostelige voldgiftssager undgås i videst muligt omfang.

3.2 Det konkrete Projekt gennemføres i henhold til Aftalesedler med tilhørende Projektspecifikation, hvori bl.a. økonomi, kvalitet, funktionalitet og tid i forbindelse med Projektets gennemførelse fastlægges på et så vidt muligt fuldt oplyst grundlag, jf. pkt. 11.

3.3 Parterne er enige om, at Partnerskabet anvender de for etablering, vedligeholdelse og udvikling af det tillidsbaserede samarbejde nødvendige værktøjer, som Parterne i fællesskab identificerer og fastlægger i forbindelse med indgåelse af Aftalen og den efterfølgende gennemførelse af det strategiske samarbejde. Værktøjerne kan bestå af fælles uddannelse af personale, workshops, brug af Partnerskabsudvikler og andre facilitatorer etc., og inddrager i relevant omfang best practice fra partnering, Integrated Project Delivery, Lean Construction m.v. på en måde, der mindst svarer til det af DSP tilbudte, jf. Tilbuddet (**bilag 13**).

3.4 Partnerskabet skal i fællesskab udarbejde en evalueringsmodel for Partnerskabets målsætninger, jf. pkt. 3.1. Evalueringsmodellen skal mindst svare til den af DSP tilbudte evalueringsmodel.

4. **AFTALEGRUNDLAGET**

4.1 Aftalegrundlaget for Partnerskabet udgøres af følgende dokumenter i prioriteret rækkefølge:

- Aftalen med eventuelle tillæg
- De i pkt. 37 oplyste bilag i nummereret rækkefølge

I det omfang der måtte være modstrid mellem indholdet af de ovenfor oplyste dokumenter, som ikke kan løses ved fortolkning, går indholdet af et højere rangeret dokument forud for at lavere rangeret dokument, herunder i opstillingen i pkt. 37.

- 4.2 Parterne skal udfolde rimelige bestræbelser på efter Ikrafttrædelsestidspunktet at nå til enighed om at erstatte ABR 89 og ABT 93 med ABR 18 og ABT 18 med tilhørende tilføjelser, fravigelser og præciseringer, som kan godkendes af Københavns Kommune, og i givet fald erstattes **bilag 6** og **bilag 7** med disse nye bilag. Såfremt Parterne ikke kan nå til enighed herom, gælder ABR 89 og ABT 93 med fsb's tilføjelser, fravigelser og præciseringer, jf. **bilag 6 og 7**, uforandrede.

Hvis kommunen pålægger fsb at gennemføre ændringer til AB-reguleringen, skal sådanne ændringer være gældende mod rimelig kompensation til DSP, hvis kompensation er relevant som følge af dokumenterede ekstra omkostninger.

- 4.3 Nye bilag, der ikke træder i stedet for eksisterende bilag til Aftalen vedlægges samlet som **bilag 45** og følgende.
- 4.4 Parterne kan ikke støtte ret på forhandlinger, mødeindhold m.v., der ligger forud for afgivelse af Tilbuddet, jf. **bilag 13**.
- 4.5 Parterne er enige om, at eventuelle uklarheder i aftalegrundlaget så vidt det er muligt ikke må føre til uenigheder og ansvarsforflygtigelse, og bekræfter således Parternes gensidige ansvar og forpligtelse over for den anden Part i forhold til at søge uklarheder afklaret og uenigheder bilagt under hensyntagen til Aftalens overordnede formål.
- 4.6 Hvis en bestemmelse i Aftalen tilsidesættes som ugyldig, skal Aftalen i øvrigt opretholdes, og den ugyldige bestemmelse erstattes med en gyldig bestemmelse, der i sit indhold ligger så tæt på den ugyldige bestemmelse, som det er muligt.

5. **AFTALEPERIODEN**

- 5.1 Aftaleperioden varer indtil udgangen af 48 måneder efter Ikrafttrædelsestidspunktet, hvorefter den udløber, med mindre fsb forinden udløbet af 36 måneder fra Ikrafttrædelsestidspunktet skriftligt har meddelt DSP, at Aftalen forlænges med yderligere 24 måneder, i hvilket tilfælde Aftalen udløber 72 måneder efter Ikrafttrædelsestidspunktet. Aftalen omfatter alle Projekter, for hvilke der – i forbindelse med Projektets start – underskrives en Aftaleseddel for Aftaletrin 1 inden Aftalens udløb.

6. AFTALENS GENSTAND

- 6.1 Aftalen omfatter en ikke-eksklusiv ret for DSP til at gennemføre fsb's Projekter for renovering som afgrænset i **bilag 1**. Parterne kan endvidere indgå aftale om, at et eller flere Projekter om nybyggeri, som afgrænset i **bilag 1**, omfattes af Aftalen.
- 6.2 fsb har en intention om at realisere det i **bilag 1** beskrevne omfang af Projekterne vedrørende renovering om end under forudsætning af, at de administrative og beboerdemokratiske/politiske beslutninger, der er nødvendige for realisering af de konkrete Projekter, træffes. fsb er ved sin beslutning om igangsætning af de konkrete Projekter forpligtet til at tage højde for Parternes ressourcer, Projekternes egnethed og Partnerskabets kadence, produktivitet og Modenhed.
- 6.3 DSP er ikke forpligtet til at påtage sig Projekter om nybyggeri. DSP er forpligtet til at påtage sig Projekter om renovering, med mindre DSP undtagelsesvist på grund af kapacitetsmangel ikke kan løfte opgaven. DSP skal i så fald, på fsb's anmodning, redegøre for og dokumentere den konkrete kapacitetsmangel, der begrunder, at Projektet ikke forsvarligt kan eksekveres i Partnerskabet. Desuden skal DSP, efter nærmere aftale med fsb, foretage tilpasninger af sin organisation, hvis det er nødvendigt for fremadrettet at kunne imødekomme fsb's behov for kapacitet i Partnerskabet.
- 6.4 Såfremt fsb ønsker at inddrage igangværende projekter i Partnerskabet, uanset hvilken fase det konkrete projekt måtte befinde sig i, bistår DSP med rådgivning med henblik på en afklaring af, hvorvidt det pågældende projekt kan indgå i Partnerskabet. Såfremt Parterne i fællesskab konstaterer, at et givent igangværende projekt er egnet til at blive gennemført i Partnerskabet, tilrettelægger Parterne gennemførelsen af projektet i overensstemmelse med Aftalen og med de tilpasninger i f.eks. aftaletrinnene, jf. pkt. 11, som måtte være nødvendige. Det er fsb som endeligt beslutter, om et igangværende projekt skal gennemføres i Partnerskabet.

7. ORGANISERING

- 7.1 Parterne etablerer en samarbejdsorganisation, der er inddelt i følgende ledelsesniveauer:
- 7.2 Styregruppe (hvis medlemmer til dels indgår i DSP's Basisorganisation):

7.2.1 Den overordnede ledelse af Partnerskabet varetages af Styregruppen, der består af følgende:

- fsb [navn], [firma/organisation]
- DSP [navn], [firma]
[navn], [firma]
[navn], [firma]

7.2.2 Styregruppen har følgende primære funktioner:

- Strategisk ledelse.
- Beslutning om ændring af målsætninger, organisering og processer
- Evaluering af Partnerskabets præstation og funktion
- Niveau 4 i Partnerskabets tvistløsningstrappe, jf. pkt. 32.3

7.2.3 Parterne er berettigede til at medtage egne rådgivere til Styregruppens møder. En Part skal orientere den anden Part, såfremt der medtages egne rådgivere.

7.2.4 Styregruppen eller udvalgte medlemmer heraf afholder løbende fastlagte møder med en frekvens på et møde hver tredje uge, hvor viden deles, og der sker en drøftelse af de overordnede målsætninger, overordnede processer og eventuelle udfordringer, herunder vedrørende samarbejdets forløb.

7.2.5 Hver Part er til enhver tid berettiget til at anmode om, at der afholdes et Styregruppemøde.

7.3 Operationel ledelse (hvis medlemmer til dels indgår i DSP's Basisorganisation):

7.3.1 Den daglige ledelse af Partnerskabet varetages af en operationel ledelse, der består af følgende:

- fsb [navn], [firma/organisation]
- DSP [navn], [firma]
[navn], [firma]
[navn], [firma]

7.3.2 Den Operationelle ledelse har følgende primære funktioner:

- Porteføljestyling.
- Ledelse i forhold til projektgrupperne.
- Beslutning om aktivering af Aftaletrin 0 for nye Projekter.
- Fastsættelse af overordnede mål for det konkrete Projekts økonomi, tid og evt. bidrag til Partnerskabets overordnede målsætninger.
- Bemyndigelse til indgåelse af Aftalesedler for Aftaletrin 1-3.
- Beslutning om væsentlige ændringer i Projekterne.
- Godkendelse af overordnede mål for større Projekters økonomi, tid og bidrag til Partnerskabets overordnede målsætninger.
- Afholdelse og facilitering af Styregruppens møder.
- Niveau 2 i Partnerskabets tvistløsningstrappe, jf. pkt. 32.3.
- At sikre forankring af den tilbudte vidensdeling.
- Udpege og oprette konfliktforum.
- Deltagelse i Mediation.

7.3.3 Den Operationelle ledelse eller udvalgte medlemmer heraf afholder ca. 2-4 gange om måneden fastlagte møder, hvor dagligdagsudfordringer opfanges, og hvor innovation og udvikling forankres, og hvor der med udgangspunkt i det økonomiske benchmarking-værktøj sikres løbende effektivisering af Projektets totalværdi og forbedring af samarbejdet. Den konkrete mødefrekvens afhænger af behov og aktivitetsniveau i Partnerskabet.

7.4 Projektgrupper:

7.4.1 For hvert Projekt nedsættes en **Projektgruppe**, som bemannes af en/flere projektleder/e fra fsb samt mindst en/flere projekteringsleder/e og/eller byggeleder/e fra DSP. Til hver Projektgruppe tilknyttes/udpeges en arbejdsmiljøkoordinator (AMK-P og AMK-B).

7.4.2 Hver Projektgruppe har følgende primære funktioner:

- Gennemførelse af Projekterne, herunder styring af økonomi, tid, kvalitet og proces.
- Opfyldelse af projektspecifikke målsætninger.
- Aktiv deltagelse i udvikling og innovation såvel tværgående som i de konkrete Projekter.
- Sikre god kommunikation med Beboerne og andre interessenter.
- Planlægge og gennemføre Beboer-inddragelsesprocesser.
- Deltagelse i Mediation.

8. MEDARBEJDERE

- 8.1 Som følge af samarbejdets karakter, forpligter Parterne sig til i videst muligt omfang at fastholde og udvikle medarbejderne inden for Partnerskabet, således at medarbejdersammensætningen i Styregruppen, den Operationelle ledelse og Projektgrupperne, jf. pkt. 7, samt øvrige nøglemedarbejdere så vidt muligt er stabilt tilknyttet Partnerskabet.
- 8.2 Parterne bekræfter samtidig deres fælles forpligtelse til at sikre, at Partnerskabet, herunder Projekterne, bemannes med medarbejdere, der besidder de for det tillidsbaserede samarbejde nødvendige forudsætninger og kompetencer, herunder er samarbejdsorienterede og kan arbejde efter fælles mål. Parterne påser, at medarbejderne har modtaget den nødvendige undervisning og træning i at arbejde i Partnerskabet.
- 8.3 Konstaterer Parterne, at en medarbejder – uanset ansættelse hos fsb eller DSP – ikke virker til gavn for Partnerskabet, er Parterne forpligtet til at rejse problemstillingen rettidigt og på det relevante niveau i Partnerskabet.
- 8.4 Udskiftning af nøglepersoner eller nøglemedarbejdere, uanset om det er i Basisorganisationen eller i det konkrete Projekt, kan alene ske, hvis udskiftningen er sagligt begrundet, og hvis den nye medarbejder som minimum besidder tilsvarende, relevante kvalifikationer, som gældende for den forrige medarbejder. Såfremt en af Parterne bliver nødsaget til at udskifte nøglepersoner eller nøglemedarbejdere, skal forslag om den nye medarbejder forelægges den anden Part, som herefter har adgang til at komme med indsigelser mod den pågældende medarbejder. Hvis der fremkommer berettigede indsigelser, skal en ny medarbejder bringes i forslag.

9. PARTERNES KONKRETE YDELSER/ARBEJDSOPGAVER

Generelt

- 9.1 Det er Parternes fælles opgave at sikre, at der gennemføres en målrettet og effektiv arbejdsproces og foretages projektoptimering med udgangspunkt i en klar arbejdsdeling.
- 9.2 DSP er uden særskilt vederlag gennem Basisorganisationen forpligtet til at deltage i det generelle samarbejde, Styregruppen, den Operationelle ledelse samt afklaring på Aftaletrin 0.

- 9.3 DSP er forpligtet til gennem hele Aftaleperioden at stille sin Basisorganisation til rådighed for fsb uden særskilt vederlag. Basisorganisationen varetager styring og ledelse samt bidrager med input, innovations- og forbedringsforslag, når en konkret eller generel situation giver anledning hertil. DSP's Basisorganisation og dens ydelser er i øvrigt nærmere kvalificeret og kvantificeret i Tilbuddet (**bilag 13**).
- 9.4 I samråd med fsb foretager DSP i Aftaleperioden den nødvendige op- og nedjustering af bemanningen i Basisorganisationen, så den til enhver tid modsvarer det aktuelle og potentielle antal Projekter i overensstemmelse med Tilbuddet, jf. **bilag 13**.
- 9.5 fsb stiller vederlagsfrit lokaler til rådighed for Basisorganisationen på Rådhuspladsen 59, 1550 København V, jf. **bilag 1**. Lokalerne, der kan rumme mellem 25 og 30 arbejdspladser, er forsynede med internetadgang samt vand, varme og el. DSP's Basisorganisation har mulighed for at tilmelde sig fsb's kantineordning samt fsb's mødeserviceordning mod betaling. Det vil ligeledes være muligt for Basisorganisationen at låne mødelokaler i det omfang, der er kapacitet hertil hos fsb. fsb stiller ikke herudover faciliteter til rådighed for DSP.
- 9.6 DSP er ansvarlig for at tilvejebringe og opretholde den for Projekterne nødvendige software og de nødvendige styringsystemer. DSP skal stille et digitalt registreringsværktøj til brug ved for-registrering, mangelregistrering, og mangeludbedring til rådighed for Partnerskabet.
- 9.7 Parterne skal i fællesskab beslutte, hvorledes der kan tilvejebringes en fælles dataudvekslings- og dataopsamlingsplatform for optimering og udvikling af Partnerskabet. fsb stiller digital platform til rådighed for de enkelte projekter.
- 9.8 DSP påtager sig at opfylde fsb's kvalitative, økonomiske og tidsmæssige mål bedst muligt inden for den til rådighed værende økonomi, og DSP indestår for at tilrettelægge arbejdsgange og indkøb på den for fsb mest hensigtsmæssige måde.

DSP's ydelser under Aftaleperioden skal som minimum svare til Tilbuddet (**bilag 13**). Tilbudte ydelser, der ikke er omfattet af pkt. 9.2 og 9.3, afregnes efter pkt. 12.

Projektspecifikke ydelser

- 9.9 fsb's ydelser omfatter følgende:

- Politisk beslutningsgrundlag.
- Budgetgodkendelser og finansiering.
- Sikring af de nødvendige økonomiske og politiske tilladelser hos myndighederne til lånoptagelse.
- Sikring af de nødvendige beslutninger i boligafdelingen.
- Genhusning.
- Fremskaffelse af eksisterende tegningsmateriale.
- Adgang til ejendom/byggegrund.
- Betalinger.
- Udarbejdelse af endeligt byggeregnskab på baggrund af tekniske DSP's byggeregnskab.

9.10 DSP's ydelser omfatter følgende:

- Opfyldelse af Projektets målsætninger, herunder især aflevering til aftalt tid, inden for de aftalte økonomiske rammer, og i den aftalte kvalitet.
- Proces- og projektledelse.
- Bidrag til etablering af optimeringsværktøjer, opnåelse af bedre byggeteknik m.v.
- Undersøgelse af myndigheds- og andre lovgivningsmæssige forhold, der påvirker Projektet.
- De i Ydelsesbeskrivelsen for Byggeri- og Planlægning (2012) med fsb's tilføjelser og præciseringer, jf. **bilag 2** samt de i Ydelsesbeskrivelse for Arbejds miljø koordinering (2014), jf. **bilag 44**, og de i Ydelsesbeskrivelse som udført (2000), jf. **bilag 8**, , beskrevne ydelser, samt øvrige ydelser, der fremgår af denne Aftale eller dens bilag, fx ABT.

10. COMMISSIONING

10.1 I alle Projekter gennemføres commissioning i henhold til **bilag 22**. Commissioning-processen har til formål at inddrage driftshensyn i projekteringen samt sikre overgangen fra byggeri til drift, og processen skal indarbejdes i forbindelse med gennemførelsen af de konkrete Projekter.

10.2 fsb og DSP udvikler i fællesskab standarder for commissioning, der er tilpasset den måde, hvorpå Projekterne gennemføres i Partnerskabet. DSP's bistand skal beskrives i Aftalesedlen for Aftaletrin 3 for det omhandlede Projekt.

11. AFTALETRIN

- 11.1 Af hensyn til fsb's beslutningsproces, herunder inddragelse af Beboerne og beboerdemokratiske organer, afklares og gennemføres alle Projekter i de i **bilag 9** beskrevne Aftaletrin 0 -3:

Aftaletrin 0:	Afklaring og bemanding
Aftaletrin 1:	Planlægning og forundersøgelse
Aftaletrin 2:	Forslag (til og med projektforslag)
Aftaletrin 3:	Projektering, udførelse og aflevering samt 1-års og 5-års gennemgang

Parterne kan i de konkrete Projekter vælge at komprimere Aftaletrinene, herunder de leverancer, der er indeholdt på de enkelte Aftaletrin, såfremt det viser sig hensigtsmæssigt, f.eks. som et led i at Optimere eksekveringen af små og/eller simple Projekter, eller hvis der er tale om nybyggeri.

De respektive Aftaletrin er i øvrigt dynamiske, forstået på den måde, at de efter Parternes aftale kan tilpasses i løbet af Aftaleperioden, såfremt det stemmer bedre overens med Parternes samarbejde i praksis.

På tværs af Aftaletrinene skal DSP, såfremt der indgås aftaler med fsb vedrørende konkret specificerede opgaver, levere rådgivning og entreprisedydelser. Sådanne konkrete aftaler skal altid indgås inden for rammerne af Aftalen, og ydelserne skal budgetteres og afregnes i overensstemmelse med bestemmelserne om prissætning, jf. pkt. 12.

fsb skal godkende samtlige leverancer under hvert Aftaletrin.

Parterne detaljerer Projektets elementer og leverancer i en Aftaleseddel med tilhørende Projektspecifikation, der bl.a. indeholder følgende:

- Målsætninger for det konkrete Projekt.
- Tidsplan.
- Bemanding af Projektgruppe, jf. pkt. 7.4.1.
- Projektorganisering.
- Interessentanalyse inklusive Beboerinddragelse, hvor det er relevant.
- Projektbeskrivelse.
- Procesbeskrivelser.
- Ydelsesbeskrivelse for rådgivningsydelse.

- Rammer for økonomiopfølgning på hvert Aftaletrin.
- Kommunikationsplan.
- Evalueringsplan og evalueringsrapportering.

For hvert af Aftaletrinene 1, 2 og 3 indgås en Aftaleseddel, jf. **bilag 14** (Skabelon for Aftaleseddel for Aftaletrin 1), **bilag 15** (Skabelon for Aftaleseddel for Aftaletrin 2) og **bilag 16** (Skabelon for Aftaleseddel for Aftaletrin 3). Projektspecifikationen er dynamisk og tilpasses det aktuelle Aftaletrin, således at den altid er opdateret med det formål at sikre, at der mellem Parterne er enighed om rammerne og vilkårene for det konkrete Projekt.

12. **PROJEKTØKONOMI**

12.1 Nærværende afsnit indeholder en beskrivelse af økonomien i det konkrete Projekt.

12.2 Prissætningen og afregningen af DSP's ydelser i det konkrete Projekt sker på baggrund af nedenstående under litra a) – e) oplyste priselementer, idet de nævnte priselementer i udgangspunktet omfatter den fulde vederlæggelse til DSP, jf. dog pkt. 12.3. I det omfang en ydelse ikke er specifikt nævnt, skal den betragtes som værende omfattet af Omkostnings- og Avancebeløbet, jf. pkt. 12.9.

Priselementer:

- a) Ydelser under Aftaletrin 1 og 2 samt kommunikationsydelser og Beboerprocesydelser under alle Aftaletrin, som afregnes efter medgået tid i henhold til Tilbudslistens pkt. d, jf. Tilbuddet (**bilag 13**).
- b) Håndværkerudgifter, der beregnes efter pkt. 12.6 og Tilbudslistens pkt. a og b, jf. Tilbuddet (**bilag 13**).
- c) Fælles byggepladsomkostninger og årstidsbestemte vinterforanstaltninger, der beregnes efter pkt. 12.7 og Tilbudslistens pkt. c, jf. Tilbuddet (**bilag 13**).
- d) Omkostnings- og Avancebeløbet, der beregnes på baggrund af den tilbudte Omkostnings- og Avancesats, jf. Tilbudslistens pkt.f, jf. Tilbuddet (**bilag 13**) efter pkt. 12.9.

- e) Intern teknisk rådgivning, der beregnes på baggrund af den tilbudte procentsats efter Tilbudslistens pkt. e, jf. Tilbuddet (**bilag 13**) i overensstemmelse med bestemmelserne i pkt. 12.8.

12.3 Priselementer nævnt i pkt. 12.2, litra a) – e) afregnes efter de i litreringen angivne punkter.

Såfremt DSP's arbejder i Aftaletrin 1 og Aftaletrin 2 undtagelsesvis måtte omfatte ydelser, som ikke er prissat i Tilbudslisten, fastsættes timeprisen som følger:

- I. Ydelsen prissættes på samme måde som en sammenlignelig ydelse, som er omfattet af Tilbudslisten eller, hvis der ikke findes sammenlignelige ydelser,
- II. ved indhentelse af tilbudspris under iagttagelse af udbudsloven.

Såfremt det konkret er relevant, kan rådgivning (f.eks. en forundersøgelse), genhusningsydelser eller køb af drifts- og serviceaftaler (vedr. udstyr og installationer omfattet af leverancen under Aftaletrin 3), dog udføres efter indhentelse af 3 underhåndsbud. Prisen for en sådan ydelse, må ikke medføre en højere pris for Projektet end en samlet kalkulation efter Molio Prisdata Renovering brutto MED salær (hvis der er tale om arbejder udført af Underentreprenører) hhv. UDEN salær (hvis der er tale om DSP's egenproduktion) inkl. det tilbudte fradrag.

Håndværkerudgifter, der undtagelsesvist ikke måtte kunne beregnes på baggrund af Molio Prisdata Renovering, udføres på baggrund af indhentelse af tilbud i overensstemmelse med gældende udbudsregler.

Uanset om arbejdet udføres af DSP selv eller af underrådgivere, underentreprenører eller øvrige underleverandører er DSP ikke berettiget til tillæg udover de i Aftalen nævnte.

12.4 Alle omkostninger under Aftaletrin 3 skal kunne rummes inden for Entreprise-summen, der er fastsat i Aftalesedlen for Aftaletrin 3, idet udgifter til Vejrligsbestemte vinterforanstaltninger dog estimeres for efterfølgende at blive afregnet efter dokumenteret faktisk forbrug.

12.5 Entrepriessummen i henhold til Aftalesedlen for Aftaletrin 3 med Projektspecifikation opgøres som summen af henholdsvis (i) Håndværkerudgifter, (ii) Fælles byggepladsomkostninger og årtidsbestemte vejrligsforanstaltninger (iii) Omkostnings- og Avancebeløbet, (iv) Intern teknisk rådgivning.

12.6 Håndværkerudgifterne prissættes således, at prisen for Projektet ikke må overstige prisen kalkuleret, som følger:

- i. For ydelser udført af Underentreprenører:
Molio Prisdata Renovering brutto MED salær, inklusiv tilbudt fradrag i henhold til Tilbuddet, jf. Tilbudslistens pkt. a (**bilag 13**), og/eller
- ii. For ydelser udført af DSP's egen organisation og styring heraf:
Molio Prisdata Renovering brutto UDEN salær, inklusiv tilbudt fradrag i henhold til Tilbuddet, jf. Tilbudslistens pkt. b (**bilag 13**), og/eller
- iii. Tilbudspris efter udbud.

Opgørelsesmetoden for Håndværkerudgifterne (hvv. i/ii og iii) kan kombineres i det konkrete Projekt.

Ad. i:

Udgangspunktet for prissætning er Molio Prisdata Renovering brutto MED salær, inklusiv tilbudt fradrag i henhold til Tilbuddet, jf. Tilbudslistens pkt. a (**bilag 13**).

Prissætningen indeholder alle tillæg, herunder:

- Projektspecifikke håndværkerlønninger inkl. sociale omkostninger.
- Projektspecifikke udgifter til materialer.
- Underentreprenørens egne kapacitetsomkostninger, dvs. omkostninger til virksomhedens drift, som fx husleje, pc'er, kontorhold, årsforsikring.
- Underentreprenørens egne projektspecifikke udgifter til byggeplads fx værktøj, beklædning, biler.
- Projektspecifikke udgifter til årtidsbestemte vinter foranstaltninger og vejrligsbestemte vinterforanstaltninger (afregnes efter forbrug) på eget arbejdsområde.
- Underentreprenørens egen projektspecifikke styring.
- Underentreprenørens egen avance.
- Evt. indgåede service- og driftsaftaler, som måtte være knyttet til de omhandlede ydelser.

Prissætningen på baggrund af Molio Prisdata Renovering brutto MED salær, inklusiv tilbudt fradrag, jf. Tilbudslistens pkt. a, jf. Tilbuddet (**bilag 13**), er maksimumpriser, der løbende skal suppleres med erfaringspriser, efterhånden som Partnerskabet realiseres. Såfremt erfaringstal fra flere gennemførte Projekter i Partnerskabet dokumenterer, at et arbejde bør kunne udføres til en lavere pris, end den, der fremkommer ved anvendelse af Molio Prisdata Renovering brutto MED salær, inklusiv tilbudte fradrag jf. Tilbudslistens pkt. a, jf. Tilbuddet (**bilag 13**), er det den lavere pris, der skal anvendes ved prissætning.

Ad. ii:

Udgangspunktet for prissætning er Molio Prisdata Renovering brutto UDEN salær, inklusiv tilbudt fradrag i henhold til Tilbuddet, jf. Tilbudslistens pkt. b (**bilag 13**).

Prisen indeholder DSP's egenproduktion og egenstyring, herunder

- Projektspecifikke håndværkerlønninger inkl. sociale omkostninger
- Projektspecifikke udgifter til materialer
- Projektspecifikke udgifter til byggeplads, herunder værktøj, beklædning, biler.
- Projektspecifikke årstidsbestemte vinterforanstaltninger og vejrligsbestemte vinterforanstaltninger
- Styring af egenproduktion
- Evt. aftalte service- og driftsaftaler, som måtte være knyttet til de omhandlede ydelser.

Prissætningen for DSP's egenproduktion og egen styring omfatter ikke kapacitetsomkostninger og andre indirekte omkostninger, idet disse medregnes i Omkostnings- og Avancebeløbet.

Prissætningen på baggrund af Molio Prisdata Renovering brutto UDEN salær, inklusiv tilbudt fradrag i henhold til Tilbudslistens pkt. b, jf. Tilbuddet (**bilag 13**), er maksimumpriser, der løbende skal suppleres med erfaringspriser, efterhånden som Partnerskabet realiseres. Såfremt erfaringstal fra flere gennemførte Projekter i Partnerskabet dokumenterer, at et arbejde bør kunne udføres til en lavere pris end den, der fremkommer ved anvendelse af Molio Prisdata Renovering brutto UDEN salær, inklusiv tilbudt fradrag, i henhold til Tilbudslistens pkt. b, (**bilag 13**), er det den lavere pris, der skal anvendes ved prissætning.

Ved prisdannelsen af Håndværkerudgifterne efter nr. i) og ii) er DSP ikke konkret forpligtet til at dokumentere, at Molio Prisdata Renovering brutto UDEN salær inkl. det tilbudte fradrag (eller de eventuelt lavere erfaringspriser) er anvendt på samtlige elementer i beregningen, men Molio Prisdata Renovering brutto UDEN salær, inkl. det tilbudte fradrag (eller de lavere erfaringspriser) udgør det maksimale beløb, Håndværkerudgifterne kan fastsættes til.

fsb kan sende priserne til en beregner for egen regning. DSP skal herefter på forlangende kunne eftervise, at der ikke kunne opnås en lavere pris ved anvendelse af Molio Prisdata Renovering brutto UDEN salær, inkl. det tilbudte fradrag (eller de lavere erfaringspriser).

Ad. iii:

Prissættes Projektet, eller dele heraf, ikke af DSP efter pkt. 12.6 (i) og/eller (ii), skal DSP afholde udbud/indhente tilbud efter gældende udbudsregler efter en af Parterne nærmere aftalt fuldmagtsmodel for DSP's regning og på sædvanlige vilkår. DSP kan i så fald ikke selv byde på opgaven.

Førelse af en eventuel klagesag i forbindelse med afholdelse af udbud m.v. forestås af fsb, men udgifter forbundet med sagen afholdes ultimativt af DSP, såfremt klageren får medhold, medmindre DSP kan godtgøre, at DSP ikke kan bebrejdes sagens udfald. DSP er forpligtet til at bistå under klagesagen med fremskaffelse af oplysninger, dokumentation m.v.

- 12.7** Fælles byggepladsomkostninger og årstidsbestemte vinterforanstaltninger:
Opgøres og fastlåses ved indgåelse af Aftaleseddel for Aftaletrin 3 som et fast beløb i DKK på baggrund af den tilbudte procentsats for Fælles byggepladsomkostninger og årstidsbestemte vinterforanstaltninger i henhold til Tilbudslistens pkt. c, jf. Tilbuddet (**bilag 13**), og/eller efter tilbudspris efter udbud (udbud gennemføres i så fald efter principperne i pkt. ovenfor (iii)). Priselementet omfatter projektspecifikke udgifter til etablering og drift af byggeplads og årstidsbestemte vinterforanstaltninger, som ikke er omfattet af prissætningen omfattet af Håndværkerudgifterne.

12.8 Intern teknisk rådgivning omfatter al rådgivning, der er nødvendig på Aftaletrin 3 for at gennemføre Projektet jf. projektspecifik ydelsesbeskrivelse, herunder – men ikke begrænset til hovedprojektering, fagtilsyn og projektopfølgning, samt samtlige ledelsesmæssige rådgivningsydelser under Aftaletrin 3, herunder byggeledelse, projekteringsledelse og IKT-ledelse. Intern teknisk rådgivning omfatter dog ikke kommunikationsydelser og beboerprocesydelser, der afregnes særskilt i henhold til den tilbudte timesats. Intern teknisk rådgivning beregnes og fastlåses ved skift til Aftaletrin 3 og fremgår af Aftaleseddel for Aftaletrin 3 som et fast beløb i DKK på baggrund af summen af prissætningen af Håndværkerudgifterne og Fælles byggepladsomkostninger og årstidsbestemte vinterforanstaltninger i henhold til den tilbudte procentsats efter Tilbudslistens pkt. e, jf. Tilbuddet (**bilag 13**).

Prisen indeholder:

- projektspecifikke udgifter til lønninger inkl. sociale omkostninger

12.9 Omkostnings- og Avancebeløbet opgøres og fastlåses ved skift til Aftaletrin 3 som et fast beløb i DKK på baggrund af summen af prissætningen af Håndværkerudgifterne, Fælles byggepladsomkostninger og årstidsbestemte vinterforanstaltninger samt Intern teknisk rådgivning i henhold til den tilbudte Omkostnings- og Avancesats efter Tilbudslistens pkt. f, jf. Tilbuddet (**bilag 13**). Omkostnings- og Avancebeløbet skal dække enhver direkte eller indirekte omkostning og avance som ikke er indeholdt i de øvrige priselementer gældende for Aftaletrin 3.

12.10 Der er fuld åbenhed om økonomien, jf. pkt. 13, og Parterne har en ufravigelig målsætning om at sikre, at økonomien holdes inden for de fastsatte økonomiske rammer, uanset Aftaletrin.

12.11 Betalingsbetingelser

Betaling skal ske i overensstemmelse med betalingsbetingelserne, der fremgår af **bilag 3**.

12.12 Parterne kan i fællesskab fastsætte en procedure, hvorefter DSP's under-rådgivere, underentreprenører eller øvrige underleverandører er berettiget til at fakturere direkte over for fsb, forudsat at det klart fremgår af fakturaen, at den er attesteret og anvist til betaling af DSP's ledelse på det konkrete Projekt.

Det er ligeledes en betingelse for fakturering direkte over for fsb, at fakturering sker i overensstemmelse med fsb's til enhver tid værende betalingsbetingelser, jf. bl.a. **bilag 3**. Fakturering efter denne bestemmelse ændrer ikke på DSP's ansvar i Aftalens løbetid, jf. pkt. 25.

12.13 Timepriser – indeksering

Timepriserne, jf. pkt. 12.2, litra a, reguleres den 1. juli hvert år efter Danmarks Statistiks "Byggeomkostningsindeks for boliger" (BYG42), på baggrund af stigningen fra 1. kvartal året før til 1. kvartal samme år.

12.14 Fastpriscirkulæret - indeksering

Projektets Aftaletrin 3 udføres i henhold til pris og tid cirkulæret, jf. cirkulære nr. 174 af 10. oktober 1991 om fast pris og tid som senest ændret ved cirkulære nr. 9784 af 28. november 2003.

Fastprisperioden udløber 12 måneder efter datoen for underskrift af Aftaleseddel for Aftaletrin 3, hvorefter der sker regulering i overensstemmelse med cirkulæret efter Danmarks Statistiks "Byggeomkostningsindeks for boliger" (BYG42).

13. **ÅBNE BØGER**

13.1 Det er et gennemgående princip for Partnerskabet, at der arbejdes med "åbne bøger". Formålet hermed er at sikre overholdelse af fsb's samlede økonomi i det konkrete Projekt, uanset om ydelsen konkret leveres af DSP, af fsb selv, f.eks. i form af bygherreleverancer og/eller i form af f.eks. ekstern bygherrerådgivning. Dette formål skal iagttages under samtlige Aftaletrin.

13.2 DSP's økonomi i Projektet skal således være baseret på et åbent kalkulationssystem og være fuldstændig transparent og tilgængelig for fsb. DSP skal i den forbindelse sikre, at ethvert indkøb og enhver beregning til brug for Projektet specificeres, herunder fordeles på materialer, risiko m.v., hvor det måtte være relevant.

- 13.3 Forpligtelsen til at sikre transparens og overholde princippet om åbne bøger finder tilsvarende anvendelse på DSP's eventuelle underentreprenører og leverandører. DSP er således forpligtet til at sikre, at der altid leves op til det mellem DSP og fsb aftalte, uanset om arbejdet udføres af DSP eller af andre.
- 13.4 fsb kan til enhver tid kræve indsigt i DSP's projektøkonomi, og DSP skal altid kunne fremvise behørig dokumentation for indkøb, timeopgørelser m.v.
- 13.5 Parterne aftaler, hvorledes princippet om åbne bøger bedst gennemføres i praksis. Metoden til sikring heraf fastlægges mellem Parterne senest en måned efter Aftalens underskrift.

DSP er forpligtet til at sikre, at DSP's ydelser leveres med bistand fra den relevante, tilbudte medarbejderkategori. Selv om DSP vælger at anvende en dyrere medarbejderkategori end nødvendigt, vederlægges DSP alene for den aftalte kategori.

14. ØKONOMI- OG RISIKOSTYRING

- 14.1 DSP er ansvarlig for, at de økonomiske rammer for hvert Projekt og på de enkelte Aftaletrin overholdes, jf. også pkt. 17 om omprojektering.
- 14.2 Som en del af økonomi- og risikostyringen skal DSP løbende i alle Aftaletrin aflevere status på Projektets stadi, herunder en økonomi- og risikovurdering. Status skal fremsendes ved anvendelse af "skabelon til projekt- og økonomistatus", som udvikles af Parterne i fællesskab. Status fremsendes til Projektgruppen.
- 14.3 DSP baserer risikostyringen på de tilbudte risikostyringsværktøjer, jf. Tilbuddet (bilag 13).

15. OPTIMERING

- 15.1 Et grundlæggende formål med Partnerskabet er at skabe et gensidigt tillidsfuldt samarbejdsforum, hvor der løbende arbejdes med Optimering, nedbringelse af antallet af mangler og bedst mulige udnyttelse af mulige gentagelseeffekter. DSP er derfor stedse og i alle Aftaletrin forpligtet til at arbejde for at finde løsninger, der er økonomisk hensigtsmæssige, og som respekterer det konkrete byggeris livscyklus og forbedrer fsb's totaløkonomi i Projektet, ligesom DSP er forpligtet til at søge allerede valgte løsninger Optimeret.

- 15.2 Med det formål og for at understøtte den fælles motivation for Optimering gennem hele Projektet fastlåses såvel DSP's Omkostnings- og Avancebeløb under Aftaletrin 3 som honorar for Intern teknisk rådgivning under Aftaletrin 3 i faste beløb i DKK, når den økonomiske ramme for DSP's ydelser fastlægges inden igangsætning af Aftaletrin 3. Denne fastlåsning indebærer en kapitalisering af Omkostnings- og Avancebeløbet og honoraret for Intern teknisk rådgivning, som dermed vil være indeholdt som faste beløb i Aftalesedlen for Aftaletrin 3, der ikke ændres, selvom Håndværkerudgifterne reduceres f.eks. som følge af DSP's Optimeringer. En Optimering må ikke implementeres af DSP uden fsb's skriftlige accept.
- 15.3 Ved forøgelse af Håndværkerudgifterne som følge af forhold, der ikke tilfører fsb konkret værdi, men som DSP ikke kunne eller burde have forudset, fastholdes Omkostnings- og Avancesatsen og honoraret for Intern teknisk rådgivning ligeledes i faste beløb i DKK, således at fsb alene betaler de øgede Håndværkerudgifter.
- 15.4 Ved forøgelse af Håndværkerudgifterne som følge af fsb's udvidelse af det konkrete Projekt, fastsættes Håndværkerudgifterne i overensstemmelse med pkt. 12.6, herunder med tillæg af DSP's Omkostnings- og Avancesats og sats for Intern teknisk rådgivning.
- 15.5 Ved forøgelse af Håndværkerudgifterne som følge af fsb's udvidelse af det konkrete Projekt, skal der underskrives allonge til Aftalesedlen for Aftaletrin 3, hvor den supplerende Entreprisesum/ekstraarbejderne opgøres i overensstemmelse med pkt. 12.
16. **PROJEKTÆNDRINGER**
- 16.1 DSP bistår fsb med at afklare behov og ønsker i planlægnings- og projekteringsfaserne, med henblik på at kunne prioritere Projektets økonomi, kvalitet og tid, og dermed reducere risikoen for omkostningstunge og tidskrævende ændringer senere i Projektet.

16.2 Såfremt der – på trods af Parternes fokus i den tidlige indsats – opstår ændrede forudsætninger, behov og/eller ønsker, der påvirker økonomi, kvalitet og/eller tid, bistår DSP uden økonomisk kompensation i forbindelse med prissætning, konsekvensanalyse og kommunikation om følgerne af de ændrede forudsætninger, behov og/eller ønsker, således at Projektgruppen kan foretage prioriteringerne inden for den til rådighed værende økonomi.

17. **OMPROJEKTERING**

17.1 Såfremt den bindende økonomiske ramme for DSP's ydelser for Aftaletrin 3 ikke kan overholdes, er DSP forpligtet til uden vederlag at foretage relevant omprojektering med henblik på at sikre overholdelse af den økonomiske ramme for DSP's ydelser på Aftaletrin 3 og under hensyntagen til indgåede aftaler med fsb, herunder tilrette projekt- og myndighedsforslag, og om nødvendigt justere afholdte udbud eller gennemføre nye udbud.

17.2 Hvis DSP kan godtgøre, at overskridelsen af den bindende økonomiske ramme for DSP's ydelser på Aftaletrin 3 for det konkrete Projekt skyldes forhold, som DSP ikke kunne eller burde have taget højde for, honoreres DSP for arbejdet forbundet med omprojekteringen efter medgået tid i henhold til pkt. 12.

18. **FORSINKELSE**

18.1 For hvert Projekt fastsættes dagbodsudløsende ABT 93-afleveringsfrist samt mellemterminer i form af aflevering af etaper af Projektet. Dagboden er på 2,5 promille, dog minimum 5.000 kr. per dag, af den for det konkrete Projekt aftalte Entreprisesum for den del af Projektet, som er forsinket. Dagboden udløses i tilfælde af overskridelse af ABT 93-afleveringsfristen eller mellemterminer i henhold til Aftaletrin 3 for det konkrete Projekt. Hver dagbod opkræves uden ret til tilbagebetaling.

18.2 fsb har ikke til hensigt at anvende bodssystemet, jf. pkt. 18.1, i ethvert tilfælde af forsinkelse, men agter i Partnerskabets ånd alene at bringe det i anvendelse i tilfælde, hvor det er rimeligt under hensyntagen til de omkostninger, som fsb/Bygherren realiserer eller risikerer at realisere ved en given forsinkelse.

18.3 I Projekter, som omfatter genhusning af Beboerne, defineres tidsplanen for Projektet af genhusningsplanen.

19. **SIKKERHED OG SUNDHED**

- 19.1 DSP er ansvarlig for opfyldelse af gældende arbejdsmiljøregler for sikkerheds- og sundhedskoordinering (**bilag 44**). DSP leverer arbejdsmiljøkoordinatorydelser (AMK-P og AMK-B) som en del af sine ydelser på Projekterne.

20. **GDPR OG FORTROLIGHED**

- 20.1 Parterne samt deres personale, underleverandører og rådgivere skal iagttage ubetinget tavshed med hensyn til enhver oplysning om den anden Parts forretningshemmeligheder, forretningskoncepter, forretningsforbindelser og andre fortrolige forhold, der kommer til deres kendskab i forbindelse med Aftalen. DSP, dennes personale, underleverandører og rådgivere skal endvidere iagttage ubetinget tavshed med hensyn til enhver oplysning om Beboeres forhold, samt om personoplysninger om fsb's ansatte eller kommende, nuværende eller tidligere Beboere. Alle eventuelt udleverede personoplysninger behandles fortroligt.
- 20.2 Tavshedspligten omfatter ikke (i) videregivelse med skriftlig tilladelse fra den beskyttede Part, (ii) videregivelse der kræves af en offentlig myndighed (herunder ved lovgivning), (iii) relevant videregivelse til brug for løsning af en konflikt mellem Parterne og (iv) videregivelse til en Parts advokat(er) og revisor(er). Undtagelsen til tavshedspligt finder dog ikke anvendelse, hvis denne strider mod databeskyttelseslovgivningen.
- 20.3 Bestemmelserne i dette afsnit 20 skal forblive gældende uanset denne Aftales ophør, og uanset årsagen til ophøret.

21. **OPSTART OG VEDLIGEHOLDELSE AF PARTNERSKABET**

- 21.1 Inden for rammerne af det gennemførte udbud og Aftalen tilrettelægger og gennemfører Parterne i fællesskab en proces i forbindelse med opstart af Partnerskabet. Dette sker med henblik på at sikre den nødvendige tilpasning og integration mellem fsb og DSP og med henblik på at konkretisere Partnerskabets organisering, herunder etablere relevante og hensigtsmæssige procedurer, som Partnerskabet skal fungere under. Parterne kan endvidere beslutte at justere den under pkt. 7 fastlagte organisering.

- 21.2 Under processen skal Parterne afklare, hvorledes Partnerskabet bedst muligt kan organiseres med henblik på at sikre Partnerskabet en god start, ligesom Parterne skal vedtage og gennemføre et fælles uddannelsesforløb for de dele af Parternes organisationer, der skal arbejde inden for Partnerskabet.
- 21.3 Forud for etablering af samarbejdsorganisationen, jf. pkt. 7, og senest to måneder efter Ikrafttrædelsestidspunktet, afholdes en møderække mellem Parterne og den af Parterne i fællesskab udpegede Partnerskabsudvikler, hvor principperne for samarbejdet i Styregruppen, den Operationelle ledelse og Projektgrupperne nærmere fastlægges. Samtidig aftales mødefrekvenser, og der udarbejdes forretningsorden for arbejdet i Styregruppen og den Operationelle ledelse. Omkostninger til Partnerskabsudvikleren afholdes af DSP.
- 21.4 Parterne er forpligtet til løbende at foretage relevante, hensigtsmæssige og nødvendige ændringer af Partnerskabets organisering og procedurer med det formål at sikre Partnerskabet det bedst mulige forløb og udvikling. I det omfang der udarbejdes beskrivende bilag, f.eks. organisationsdiagrammer, indgår disse som nye bilag til Aftalen.
- 21.5 Partnerskabets præstationer skal løbende måles og evalueres, herunder med henblik på at kunne servicere og følge op på Partnerskabets udvikling, samt kommunikere Partnerskabets præstationer og udvikling internt og eksternt jf. pkt. 21.6. På denne baggrund skal DSP arbejde med effektive evalueringsværktøjer gennem hele samarbejdsprocessen, der mindst svarer til de værktøjer og metoder, som er indeholdt i Tilbuddet (**Bilag 13**).
- 21.6 Som led i møderækken, jf. pkt. 21.3, skal DSP og fsb i fællesskab udvikle og med afsæt i DSP's tilbud konkretisere effektive evalueringsværktøjer, der bl.a. skal sikre, at:
- Projekternes økonomi, kvalitet, funktionalitet, tid og slutbrugertilfredshed kan sammenlignes med andre tilsvarende byggeprojekter, med henblik på at synliggøre og dokumentere Partnerskabets præstationer.
 - Kvaliteten af samarbejdet i de konkrete Projekter måles effektivt, herunder med henblik på opfølgning og forbedring af Partnerskabet til gavn for produktiviteten, medarbejdernes trivsel og øvrige interessenters tilfredshed med Partnerskabet.
- 21.7 Partnerskabsudvikleren bistår i vedligeholdelsen og udviklingen af Partnerskabet i et omfang og på en måde, der mindst svarer til Tilbuddet (**bilag 13**).

22. **GENERELT OM LOVGIVNING**

- 22.1 Arbejdet skal udføres i overensstemmelse med gældende lovgivning, herunder bekendtgørelser, vejledninger og cirkulærer, der er udstedt med hjemmel i lov. Arbejdet skal således blandt andet udføres i overensstemmelse med almenboliglovgivningen, herunder også bekendtgørelse om støtte til almene boliger mv. med bilag, samt reglerne omkring Landsbyggefonden og Byggeskadefonden, eller hvad der måtte træde istedet.
- 22.2 DSP er selv ansvarlig for at holde sig opdateret i forhold til love og regler, der omfatter DSP's arbejde, om end fsb stiller sin organisation til rådighed for vejledning og sparring.

23. **IKT**

- 23.1 fsb er omfattet af regler om anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi (IKT) i offentligt byggeri, og DSP skal for hvert Projekt overholde fsb's generelle og projektspecifikke IKT-krav, uanset om de følger af offentligretlig regulering eller fsb's egen standard (**bilag 30 og 31**).

24. **CSR, ARBEJDSKLAUSUL OG PRAKTIKANTER**

- 24.1 fsb's gældende CSR-politik og Arbejdsklausul skal efterleves, ligesom DSP for hvert Projekt skal sikre, at fsb's til enhver tid gældende krav om beskæftigelse af praktikanter, herunder lærlinge og ledige, til enhver tid efterleves (**bilag 12**).
- 24.2 fsb's CSR-politik, Arbejdsklausulen samt krav om beskæftigelse af praktikanter er genstand for lejlighedsvis ændringer, som DSP er forpligtet til at indarbejde i sin organisation m.v. Medfører ændringerne imidlertid øgede økonomiske byrder for DSP i forhold til det i bilagene forudsatte, kompenserer fsb DSP herfor på baggrund af dokumenterede omkostninger.

25. **ANSVAR**

- 25.1 DSP's ydelser på Aftaletrin 0, 1 og 2, jf. pkt. 11, leveres som rådgivningsydelser i henhold til Ydelsesbeskrivelse, Byggeri og planlægning (2012) og reguleret af ABR 89, inkl. fsb's tilføjelser og præciseringer jf. **bilag 7**.

- 25.2 DSP's ydelser på Aftaletrin 3 leveres som totalentrepriseydelser omfattet af ABT 93 inkl fsb's tilføjelser og præciseringer jf. **bilag 6**.
- 25.3 Når der på et konkret Projekt foreligger underskrevet Aftaleseddel for Aftaletrin 3, overtager DSP således det samlede ansvar for Projektet på totalentreprisevilkår. Overgangen til ABT 93 medfører ikke, at fsb giver afkald på deltagelse i arbejdet med afbalancering af Projektets økonomi, kvalitet og tid, ligesom det ikke ændrer Parternes samarbejdsforpligtelser og målsætninger i øvrigt for Partnerskabet, herunder navnlig DSP's forpligtelse til løbende at Optimere Projekterne på alle Aftaletrin.
- 25.4 Det bemærkes udtrykkeligt, at DSP har ansvaret for opfyldelse af de af fsb stillede funktionskrav til et givent Projekt, og at DSP's ansvar ikke bortfalder eller reduceres, selvom fsb har godkendt den af DSP foreslåede løsning, med mindre DSP konkret og udtrykkeligt har fraskrevet sig ansvaret for, at den foreslåede løsning opfylder et givent funktionskrav.
- 25.5 DSP's ansvar påvirkes ikke af, hvilken person eller kompetence der konkret udfører arbejdet for DSP, eller om arbejdet udføres af tredjemand, herunder underrådgivere, underentreprenører eller øvrige underleverandører. Ansvaret påvirkes heller ikke af, om Projektet måtte ophøre, før det er gennemført.
- 25.6 I det omfang DSP er organiseret i et konsortium eller lignende, hæfter alle konsortiedeltagere solidarisk over for fsb.
- 25.7 Forpligtende Underleverandører hæfter ikke direkte over for fsb, ligesom fsb ikke hæfter over for Forpligtende Underleverandører.
26. **MISLIGHOLDELSE OG OPHØR**
- 26.1 Parterne kan hver især opsige Aftalen, hvorefter Basisorganisationen afvikles indenfor 3 måneder fra opsigelsens meddelelse og til udgangen af en måned.
- 26.2 Herudover kan hver Part ophæve Aftalen, såfremt den anden Part væsentligt misligholder Aftalen. Som eksempel på væsentlig misligholdelse er manglende sikkerhedsstillelse og manglende efterlevelse af fsb's gældende CSR-politik og/eller Arbejdsklausul.

- 26.3 Såfremt DSP tages under rekonstruktion eller erklæres konkurs, betragtes det som væsentlig misligholdelse af Aftalen.
- 26.4 Udløber, opsiges eller ophæves Aftalen, forbliver den dog i kraft for så vidt angår de Aftalesedler, der allerede er indgået i Aftalens løbetid, forudsat at disse ikke er bragt særskilt til ophør. Desuden kan der i en opsigelsesperiode indgås nye Aftalesedler for andre Projekter.
- 26.5 Økonomiske mellemværender afgøres på baggrund af indholdet af Aftalen, præciseret af Aftalesedler indgået på Aftaletrin 1, 2 og 3.

27. **PÅLAGT OPHØR**

- 27.1 Pålægges fsb af en domstol eller anden kompetent offentlig myndighed (herunder Klagenævnet for Udbud) at bringe Aftalen, inklusive Aftalesedler, helt eller delvist til ophør, er fsb berettiget hertil med rimeligt varsel. I det tilfælde har DSP alene krav på erstatning svarende til negativ kontraktinteresse og rimeligt vederlag for sin ophørsbistand. Derudover har DSP intet krav mod fsb.

28. **RETTIGHEDER TIL PROJEKTMATERIALE**

- 28.1 For samtlige Projekter er fsb berettiget til diskretionært at anvende, genanvende, overdrage og ændre det projektmateriale, inklusive tegninger, beskrivelser, bygningsmodeller mv., som er udarbejdet af DSP. Endvidere kan fsb anvende udarbejdede Projekter i brochurer, avisartikler, markedsføring og lignende. På fsb's skriftlige anmodning er DSP forpligtet til at udlevere projektmateriale i elektronisk form til fsb.
- 28.2 Anvender, genanvender eller ændrer fsb projektmateriale uden DSP's medvirken, herunder efter Aftaleperiodens ophør, har DSP intet ansvar for de i projekt materialet indeholdte anvisninger og beregninger.

29. **FORSIKRING**

- 29.1 Kravene til DSP's forsikringer, herunder i relation til Aftalen som helhed samt til de enkelte Projekter, er nærmere beskrevet i **bilag 4**.

29.2 For hvert Projekt skal DSP sikre, at der er tegnet relevante forsikringer i overensstemmelse med kravene i (**bilag 4**). DSP skal til enhver tid på forlangende kunne dokumentere, at forsikringerne er i kraft.

29.3 Fsb's generelle forsikringsdækning samt forsikring på de konkrete Projekter er nærmere beskrevet i **bilag 4**.

30. **SIKKERHEDSSTILLELSE**

30.1 Til sikkerhed for DSP's forpligtelser i henhold til et givent Projekt skal DSP senest 10 arbejdsdage efter indgåelse af Aftaleseddel for Aftaletrin 3 stille en garanti i anerkendt bank eller finansieringsinstitut. Garantien skal udformes i overensstemmelse med fsb's skabelon for sikkerhedsstillelse (**bilag 11**).

31. **KONKURS**

31.1 Hvis et konsortiemedlem/en interessent i DSP eller en Forpligtende Underleverandør standser sine betalinger, indleder forhandlinger om akkord, anmoder om rekonstruktion, træder i likvidation eller går konkurs, er DSP berettiget til at udskifte konsortiemedlemmet/interessenten med et nyt konsortiemedlem-/interessent med samme kvalifikationer som det udtrædende konsortiemedlem/interessent og på baggrund af fsb's forudgående godkendelse. Udskiftningen skal ske med respekt af konkurslovens regler.

32. **TVISTER**

32.1 Aftalen er underlagt voldgift og skal fortolkes i henhold til dansk ret.

32.2 Voldgift skal imidlertid søges undgået, hvorfor enhver uenighed om forståelsen af Aftalen og Parternes forpligtelser under de enkelte Aftaletrin, herunder vedrørende Projekterne, skal søges afklaret ved dialog mellem de personer, hvor uenigheden er opstået.

32.3 Følgende tvistløsningstrappe anvendes:

1. niveau – Uenigheden søges afklaret mellem Parternes projektledere snarest muligt og inden for fem arbejdsdage.
2. niveau – Uenigheden forelægges den Operationelle ledelsesgruppe, der søger uenigheden afklaret inden for yderligere fem arbejdsdage.

3. niveau – Uenigheden forelægges det af Parterne etablerede konfliktforum, der søger uenigheden afklaret inden for yderligere 10 arbejdsdage, jf. pkt. 33.
4. niveau – Uenigheden forelægges Styregruppen, der søger uenigheden afklaret inden for yderligere 10 arbejdsdage.
5. niveau – Uenigheden søges løst ved anvendelse af Mediation, som bidrager til uenighedens afklaring inden for yderligere 20 arbejdsdage, jf. pkt.34.
6. niveau – Uenigheden forlægges en opmand, der søger uenigheden afklaret inden for 30 arbejdsdage, jf. pkt.35.
7. niveau - Kan uenigheden ikke afklares, kan hver af Parterne begære sagen afgjort ved Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed (VBA).

33. KONFLIKTFORUM

- 33.1** Parterne er enige om, at der skal oprettes et særligt konfliktforum nedsat af den Operationelle ledelse. Konfliktforummet skal herefter behandle de af Parternes uenigheder, der ikke er blevet løst mellem Parterne på første eller andet niveau indenfor maksimalt 10 arbejdsdage.
- 33.2** Det konkrete Projekt, hvori der opstår uenighed, må ikke standses, mens konfliktløsningen i henhold til dette pkt. 33 står på, medmindre helt særlige omstændigheder taler herfor.
- 33.3** Konfliktforummet består af en repræsentant for hver Part. Partsrepræsentanterne er udpeget af den Operationelle ledelse og skal have beføjelser til at træffe bindende beslutninger på vegne af pågældende Part.
- 33.4** Senest 10 arbejdsdage efter, at en konflikt er henvist til behandling i konfliktforum, træffer dets medlemmer i enighed beslutning om, hvorledes den pågældende konflikt bedst løses.

Medlemmerne kan f.eks. beslutte:

- en endelig løsning af konflikten, eller
- at en eller begge Parter skal fremskaffe yderligere dokumentation for Partens synspunkt eller udarbejde supplerende redegørelser for det juridiske grundlag, der begrunder Partens synspunkt,

34. MEDIATION

- 34.1 Inden 4 uger efter ikrafttrædelsestidspunktet træffer Parterne i fællesskab beslutning om en uvildig person, der skal fungere som mediator. Beslutningen om valg af mediator skal være truffet senest 8 uger efter, at Parterne har skrevet under på Aftalen.
- 34.2 Der indgås særskilt aftale mellem Parterne og mediator om Mediation og om principperne for honorering af mediator jf. pkt. 34.6.
- 34.3 Den til projektet tilknyttede mediator skal aktiveres af Styregruppen, straks efter at det konstateres, at tvisten ikke lader sig løse mellem Parterne uden Mediation.
- 34.4 Mediator indkalder hurtigst muligt den Operationelle Ledelse og Projektgruppen til mediation, hvor hver Part forelægger sin opfattelse af tvisten, hvorefter mediator gennem de processer, der er kendetegnet ved Mediation forsøger at mediere et forlig mellem Parterne.
- 34.5 Mediator skal hurtigst muligt efter aktivering af mediator søge afklaret, om sagen lader sig afgøre ved Mediation, eller om sagen skal henvises til opmand/voldgift. Parterne skal medvirke loyalt til, at Mediation gennemføres hurtigt og på et møde med de involverede, hvor der afsættes rigeligt tid til mediationsprocessen.
- 34.6 Omkostningerne til mediator afholdes, uanset udfaldet af Mediationen, af Parterne med halvdelen hver, og hver Part afholder egne omkostninger. Omkostninger til mediationsprocessen: Omkostninger, som en Part har afholdt til Mediation, kan ikke senere medtages som en del af et krav, der præsenteres for Opmanden eller forelægges for voldgift.
35. **OPMAND**
- 35.1 I forbindelse med indgåelse af Aftalen træffer Parterne i fællesskab beslutning om en uvildig person, der skal fungere som opmand, og som også skal have kompetence til at træffe beslutning i medfør pkt. 35.8. Beslutningen om valg af opmand skal være truffet senest otte uger efter, at Parterne har skrevet under på Aftalen.
- 35.2 Udvikler en uenighed mellem Parterne sig til en tvist, dvs. at uenigheden ikke har kunnet løses på første, andet, tredje eller fjerde niveau i Partnerskabet inden for de fastsatte frister, kan hver Part forlange, eller Parterne i fællesskab beslutte, at tvisten forelægges den uvildige opmand i overensstemmelse med reglerne i nærværende bestemmelse.

- 35.3 Til brug for opmandens vurdering udarbejder Parterne hver deres beskrivelse af tvisten, herunder en nøje angivelse af, hvilke forhold opmanden anmodes om at vurdere. Den enkelte Part fremlægger de dokumenter og oplysninger, den enkelte Part anser for nødvendige i sagen.
- 35.4 Parterne træffer i fællesskab beslutning om, hvorledes tvisten skal forelægges for opmanden, og hvorvidt Parterne skal udarbejde skriftlige eller afgive mundtlige indlæg for opmanden. Såfremt Parterne ikke kan blive enige om, hvorledes tvisten skal forelægges opmanden, træffer opmanden beslutning om, hvorledes tvisten forelægges opmanden – herunder om der skal gennemføres besigtigelse – samt fastsætter frister for eventuelle skriftlige indlæg, fremsendelse af dokumenter m.v.
- 35.5 Opmandens forslag til en løsning af tvisten skal foreligge senest 30 arbejdsdage efter, at en Part har anmodet om, at en tvist forelægges opmanden. Vedrører tvisten helt ekstraordinært komplicerede forhold, kan opmanden dog forlænge fristen til 45 arbejdsdage.
- 35.6 Opmandens forslag til en løsning af tvisten skal efterleves, indtil voldgiftsrettens kendelse foreligger, eller Parterne indgår forlig om spørgsmålet. Såfremt der ikke senest 30 arbejdsdage efter Parternes modtagelse af opmandens forslag til løsning af tvisten er anlagt voldgiftssag ved VBA vedrørende tvisten, anses opmandens forslag til løsning for bindende og endelig for Parterne.
- 35.7 Opmandens forslag til en løsning af tvisten kan fremlægges under den efterfølgende voldgiftssag, men kan ikke sidestilles med syn og skøn.
- 35.8 Opmanden fungerer også som sagkyndig i henhold til reglerne i ABT 93 § 46, hvis der skal træffes afgørelse om berettigelsen af et krav om udbetaling under garantien, jf. ABT 93 § 6, medmindre garanten kræver, at VBA skal udpege en sagkyndig efter ABT 93 § 46. Såfremt Parterne er uenige om, hvorvidt den stillede sikkerhed skal frigives, træffer opmanden/den sagkyndige beslutning om, hvorvidt der skal ske udbetaling af den stillede sikkerhed.
- 35.9 Opmanden afgør som en del af sin beslutning, hvorledes omkostningerne til opmanden skal fordeles, hvilket skal ske efter samme principper, som når en voldgiftsret træffer afgørelse om fordeling af omkostninger.

36. **VOLDGIFT**

- 36.1 Voldgiftssagen behandles i henhold til ABR 89 henholdsvis ABT 93 § 47.

37. BILAG

Bilag 1	Opgavebeskrivelse
Bilag 2	Danske FRI/ARK Ydelsesbeskrivelse, Byggeri og Planlægning 2012 med fsb præciseringer
Bilag 3	Betalingsbetingelser
Bilag 4	Forsikring
Bilag 5	Miljø i Byggeri og Anlæg 2016, Københavns Kommunes miljøkrav gældende for Almene Boliger
Bilag 6	ABT 93 med fsb præciseringer
Bilag 7	ABR 89 med fsb præciseringer
Bilag 8	PAR og FRI ydelsesbeskrivelse som udført 2000
Bilag 9	Aftaletrinmodel
Bilag 10	Eksempel på Entreprenørsømsberegning - Aftaletrin 3
Bilag 11	Skabelon for Entreprenørgaranti
Bilag 12	Arbejdsklausul
Bilag 13	DSP's tilbud
Bilag 14	Paradigme for Aftaleseddel Aftaletrin 1
Bilag 15	Paradigme for Aftaleseddel Aftaletrin 2
Bilag 16	Paradigme for Aftaleseddel Aftaletrin 3
Bilag 17	Timekalkulationsskema - Skabelon
Bilag 18	Aftaleblanket om varmt arbejde
Bilag 19	Afleveringsprotokol
Bilag 20	1 års eftersyn protokol
Bilag 21	5 års eftersyn protokol
Bilag 22	Notat vedr. Commissioning i Strategisk Partnerskab
Bilag 22-A	Commissioning Organisering
Bilag 22-B	Commissioning Processor og aktiviteter
Bilag 22-C	Commissioning Værktøjer og paradigmer
Bilag 23.1	Generelt om drift og vedligeholdelse
Bilag 23.2	Mappestruktur og dokumentoversigt

Bilag 23.3	Forvaltningsklassifikation Version 2.3, marts 2015
Bilag 23.4	Hæfte 7 Mappingtabel, bygningsdele
Bilag 24.1	Bygningsdelsoversigt skabelon
Bilag 24.2	Bygningsdelsoversigt vejledning
Bilag 24.3	Bygningsdelskort skabelon
Bilag 24.4	Bygningsdelskort vejledning
Bilag 24.5	Beboervejledning
Bilag 24.6	Produktdatablad vejledning
Bilag 24.7	Garantibeviser vejledning
Bilag 25.1	Eksempel på plejeplan – Rapport
Bilag 25.2	Eksempel på plejeplan – Oversigt
Bilag 25.3	Eksempel på plejeplan - Arbejds- og kontrolplan
Bilag 26	Vejledning, funktionsafprøvning, ventilationsanlæg i etagebyggeri
Bilag 27	Vejledning om funktionsafprøvning
Bilag 28	Fokusliste for teknik
Bilag 29	Arbejdsbeskrivelse for nye vandinstallationer
Bilag 30	IKT ydelsesspecifikation
Bilag 31	Teknisk specifikation for digital aflevering
Bilag 32	Oversigt BIM i fsb
Bilag 33	Kommunikationsplan (skabelon)
Bilag 34	14 dages varsling
Bilag 35	Produktark Forundersøgelse
Bilag 36	Folder - skal du arbejde for os
Bilag 37	fsb paradigme PSS
Bilag 38	PSS Bilagsoversigt
Bilag 39	Journal
Bilag 40	AMK-B mødet - Referatskabelon
Bilag 41	AMK-P mødet - Mødeskabelon
Bilag 42	FRI og ARK Ydelsesbeskrivelse for arbejdsmiljøkoordinering 2014
Bilag 43	Byggesagsbeskrivelse AMK-B - Arbejdsmiljø
Bilag 44	Ydelsesbeskrivelse AMK-B
Bilag 45	Bilag vedtaget efter Aftalens underskrift

38. **UNDERSKRIFTER**

Rammeaftale

Som FSB:

[Sted], den _____ 201_

For [xxx]:

[xxx]

[xxx]

Som DSP:

[Sted], den _____ 201_

For [xxx]:

[xxx]

[xxx]